

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov angaaende Ændring i Reglerne om det kirkelige Tilsyn med Folkekirkens Præster i visse Tilfælde.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 2563).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Kirkeministeren (Povlsen): Det Lovforslag, som jeg herved skal have den Ære at fremsætte for dette høje Ting og anbefale til dets Velvillie, er et Lejlighedsforslag, for saa vidt som det er fremkaldt af en ganske bestemt folkekirkelig Situation. Det er, om man vil, et Forslag om en folkekirkelig Sikkerhedsventil, nødvendiggjort af en Spænding, som er fremkommet indenfor vor Folkekirke, og det er i saa Henseende i god Overensstemmelse med den kirkelige Lovgivning, som har fundet Sted i vort Land i Løbet af de sidste 50 Aar, for saa vidt som denne netop i ganske væsentlig Grad har haft til Hensigt at skabe Sikkerhedsventiler, hvorved Spænding indenfor Folkekirken kunde udløses og Sprængning derved undgaaes. Der er rigtignok dem, som nu mener, at Tiden til en Adskillelse mellem Stat og Kirke er inde. Jeg tror ikke, at de, som mener saaledes, har Ret. Jeg tror, at en Adskillelse mellem Stat og Kirke i Øjeblikket ikke vilde blive til Gavn for det aandelige Liv her i Danmark. Jeg tror tværtimod, at en rolig og stilfærdig Udvikling indenfor Folkekirken, saaledes som den er foregaaet i Løbet af det sidste halvhundredre Aar, hvorved Baandene mellem Stat og Kirke ganske lempeligt løses og Vejen derved banes for Overgang til et frit Menighedsliv uden Statens Indblanding, er den Vej, som vi en Tid endnu maa følge.

Det, som i Øjeblikket har givet Anledning til Spænding indenfor vor Folkekirke, er, som jo alle ærede Medlemmer ved, den liberale Teologis Stilling indenfor Folkekirken, idet der er gjort et Forsøg paa at trænge den liberale Teologi ud eller en af dens Repræsentanter — for det er jo saa, at den liberale Teologi i Virkeligheden har Repræsentanter i adskillige Præsteembeder rundt omkring i vort Land den Dag i Dag. Den Mand, der her er Tale om, er Sognepræsten for Skibsted og Lyngby Menigheder i Viborg Stift, Pastor Arboe Rasmussen, og naar man just kom til at slaa ned paa denne Re-

præsentant for den liberale Teologi, hænger det sammen med, at Pastor Arboe Rasmussen i 1913 blev indstillet til Embedet som Sognepræst for Vaalse Sogmenighed paa Nordfalster, efter at hans Ansøgning var fremsendt af daværende Kultusminister Appel iblandt de Ansøgninger, som maatte anses for egnede til at komme i Betragtning ved denne Lejlighed. Han blev altsaa indstillet af Menighedsraadets Flertal, og et Flertal af Sognebeboerne sluttede sig til denne Indstilling, og Kultusminister Keiser-Nielsen, som imidlertid havde efterfulgt Appel som Kultusminister, vilde have indstillet ham til Embedet. En Undladen deraf vilde jo i Virkeligheden ogsaa have været at handle i Uoverensstemmelse med den Ret, som man havde givet Menighedsraadene til at øve Indflydelse paa, hvem der skulde være deres Sognepræst. Men forinden Udnævnelsen kom til at foreligge, var det besluttet at rejse Sag mod Sognepræsten for Skibsted og Lyngby for at faa hans Forhold til Folkekirkens Lære nærmere bedømt, for at faa undersøgt, om han var kommet i en afgørende Strid med de Pligter, der paahviler ham som Præst i Folkekirken, og i bekræftende Fald, hvad Strafansvar han da havde paadraget sig, og derefter blev hans Udnævnelse til Vaalse stillet i Bero. Som bekendt blev Pastor Arboe Rasmussen frikendt ved Provsteretten; men derefter blev han af Landemodet dømt til at have sit Embede forbrudt, en Dom, som imidlertid blev omstødt ved Højesteretsdommen af 9. Maj 1916.

Om denne Højesteretsdom er der i høj Grad delte Meninger, og jeg tror, man vil kunne strides om den uden at komme til fuld Enighed om, hvad der ligger i den. Men een Opfattelse af Højesteretsdommen, som man ikke sjælden ser fremsat, vil jeg dog paa Forhaand ganske bestemt afvise. Der er nemlig blevet sagt, at Pastor Arboe Rasmussen kun er blevet fritaget for Straf, fordi han har været „i begrundet god Tro“, og, fortsætter man saa, i Fremtiden vil han ikke kunne være „i begrundet god Tro“, naar han fremsætter de Anskuelser, han tidligere har fremsat. Denne Opfattelse af Højesteretsdommen er i hvert Tilfælde ganske fejlagtig. Dersom Højesteretsdommen havde sagt, at Pastor Arboe Rasmussen var kommet i afgørende Strid med den folkekirkelige Lære, ja, saa vilde han i Fremtiden ikke kunne fremsætte de Anskuelser, han har fremsat, og dog være „i